

[Kjeld Olesen.]

på statistikken, viser den, at ved 75 pct. af de ægteskaber, der blev indgået i 1966, foretoges kirkelig vielse. I den socialdemokratiske gruppe har der været forskellige opfattelser. En opfattelse er, at vi bør følge visse andre lande og altså lade borgerlig vielse gælde alle. En anden opfattelse — og den hælder jeg nærmest selv til — går ud på, at det må gælde om at lovgive på en sådan måde, at man giver borgerne mulighed for i videst muligt omfang at vælge, og at man dermed viser den nødvendige tolerance over for de medborgere — det være sig mange eller måske ganske få — for hvem det er noget fundamentalt, at det netop er i kirken, de bliver erklæret for rette ægtefolk at være.

I lovforslaget har man endvidere udeladt den del af ægteskabsloven, der forbyder ægteskab mellem søskende. Det siges i bemærkningerne, at forslaget antagelig kun har praktisk betydning i et forsvindende antal tilfælde, f. eks. hvor halvsøskende er vokset op uden at kende hinandens eksistens. Hvis det er tanken, synes jeg, man skulle have bevaret det gamle og så måske føjet til, at i tilfælde, hvor ganske særlige omstændigheder taler herfor, kan tilladelse gives. Jeg føler mig ikke overbevist, når det siges, at næppe nogen vil tillægge de arvebiologiske indvendinger nogen videnskabelig vægt. Og i hvert fald indebærer forslaget jo, at to søskende kan gifte sig med hinanden, hvad enten de er vokset op sammen eller ej. Det vil altså sige, at der åbnes mulighed for, at situationer kan opstå, som man ikke har sigtet mod med forslaget. Det finder jeg en noget forhastet og vel også overfladisk måde at lovgive på. Jeg er heller ikke sikker på, at man, når det gælder de eugeniske konsekvenser, har været i dybden med sine undersøgelser; men det kan vi finde ud af under udvalgsarbejdet.

Så er der lovforslagets § 21 om ægteskabs-lignende forhold. Der tales om, at såfremt to personer over 21 år i mindst 3 år uden afbrydelse af længere varighed har levet i et fast samlivsforhold, kan enhver af dem kræve samlivsforholdet anerkendt af over-øvrigheden. Der skal lægges vægt på, om der er fælles bolig og husholdning, om den ene af parterne har bidraget til forsørgelsen

af den anden og dennes børn, samt om parterne har fælles børn. Hvis den ene part er imod anerkendelse, kan den anden gå til domstolene. Endelig fremgår det af bemærkningerne, at betingelserne ikke nødvendigvis indebærer seksuelt samliv, hvorimod de retslige virkninger af en anerkendelse er at sidestille med de retslige virkninger i et ægteskab.

Den tankegang, der ligger bag denne del af lovforslaget, har min sympati. Der kan tænkes mange former, hvor en anerkendelse kan praktiseres. Min sympati skyldes ikke mindst, at man her har haft de homofile i tankerne. Vi er vel nok kommet en smule længere i vor forståelse af forskellige minoriteter, herunder de homofile; men desværre må vi også konstatere, at der er langt igen. Selvmord, nervetilfælde, chikanerier på arbejdspladserne og mange andre eksempler på snæversyn, intolerance og følgerne deraf taler deres tydelige sprog. Jeg kan derfor kun være positiv over for denne del af lovforslaget, især af to grunde. Den første grund er, at det medvirker til at beskytte den svage part i et sådant varigt homofilt forhold; det gælder problemer om arv — man kan i fællesskab have købt hus — og det gælder hele pensionsområdet. Jeg kan også nævne, som det anføres i lovforslaget, den ringe mulighed, der i dag eksisterer for homofile for at få en passende lejlighed. Det er rigtigt, at man nok ved anden lovgivning, som det er blevet sagt, kan rette på dette forhold, men hermed kommer vi til den anden grund, der er vigtig for mig, nemlig at vi med en sådan lovgivning kan være med til, at holdningen over for de homofile ændres, idet man gennem en sådan lovgivning klart siger til befolkningen: vi lever i et land, hvor forståelse og ikke intolerance, hvor åbenhed og ikke det selvglade snæversyn bør sættes i højsædet.

Hvad angår formuleringer i lovforslaget, kunne man fristes til at komme med nogle bemærkninger; det får vente. Jeg finder, at der mangler den nødvendige klarhed i definitionerne. Jeg tror, at en nøje gennemgang af lovforslaget vil vise, at der ifølge definitionen af et samlivsforhold vil kunne fremdrages eksempler, som man sikkert ikke har haft i tankerne, da man udarbejdede lovforslaget.

Endelig er der det kapitel, der taler om